

Algemene informatie - Zweden

INHOUDSOPGAVE

- 1 Hoe wordt de uiterste wilsbeschikking (testament, gemeenschappelijk testament, erfovereenkomst) opgesteld?
- 2 Moet de wilsbeschikking worden geregistreerd en, zo ja, hoe?
- 3 Gelden er beperkingen voor de bevoegdheid om bij uiterste wil te beschikken (bv. een wettelijk erfdeel)?
- 4 Wie erft er en hoeveel, wanneer er geen uiterste wilsbeschikking is?
- 5 Welke autoriteiten zijn bevoegd:
 - 5.1 op het gebied van erfopvolging?
 - 5.2 om een verklaring houdende verwerping of aanvaarding van de nalatenschap te ontvangen?
 - 5.3 om een verklaring houdende verwerping of aanvaarding van een legaat te ontvangen?
 - 5.4 om een verklaring houdende verwerping of aanvaarding van een wettelijk erfdeel te ontvangen?
- 6 Korte beschrijving van de procedure voor de behandeling van een erfopvolging uit hoofde van het nationale recht, waaronder de vereffening van de nalatenschap en de verdeling van de goederen (geef ook aan of de erfopvolgingsprocedure ambtshalve wordt ingeleid door een gerecht of een andere bevoegde autoriteit).
- 7 Hoe en wanneer wordt iemand erfgenaam of legataris?
- 8 Zijn de erfgenamen aansprakelijk voor de schulden van de erflater en, zo ja, onder welke voorwaarden?
- 9 Welke documenten en/of informatie zijn normaliter vereist voor de registratie van onroerende goederen?
 - 9.1 Is de benoeming van een beheerder verplicht of op verzoek verplicht? Indien dat verplicht is of verplicht is op verzoek, welke maatregelen moeten er dan worden genomen?
 - 9.2 Wie is er gerechtigd de uiterste wilsbeschikking van de erflater uit te voeren en/of de nalatenschap te beheren?
 - 9.3 Over welke bevoegdheden beschikt een beheerder?
- 10 Welke documenten worden krachtens het nationale recht gewoonlijk gebruikt tijdens of aan het einde van een erfopvolgingsprocedure ter staving van de rechtspositie en de rechten van de rechthebbenden? Hebben zij een specifieke bewijskracht?

Dit informatieblad is opgesteld in samenwerking met de Raad van notarissen van de Europese Unie (CNUE).

1 Hoe wordt de uiterste wilsbeschikking (testament, gemeenschappelijk testament, erfovereenkomst) opgesteld?

Iedereen van 18 jaar of ouder heeft het recht om een testament op te maken. Een testament is ongeldig als het is opgemaakt onder invloed van een psychische stoornis of geestesziekte. Om geldig te zijn moet een testament schriftelijk zijn opgemaakt en

zijn ondertekend door de erflater. Bij de ondertekening moeten gelijktijdig twee getuigen aanwezig zijn, die het testament eveneens moeten ondertekenen. De getuigen moeten weten dat het een testament is waarvoor ze als getuigen optreden, maar hoeven niet op de hoogte te zijn van de inhoud ervan.

De twee getuigen moeten ouder dan 15 jaar zijn en mogen niet de echtgeno(o)t(e), de samenlevende partner, een broer of zus of een directe bloedverwant van de erflater zijn of anderszins een nauwe relatie hebben met de erflater. Indien een persoon of diens echtgeno(o)t(e), samenlevende partner, broer of zus, directe verwant of iemand die anderszins met hem of haar verwant is, in het testament als erfgenaam wordt aangewezen, mag hij of zij niet als getuige optreden.

De erflater kan een zogeheten "geprivilegieerd testament" (d.w.z. een noodtestament) opmaken als hij of zij als gevolg van een ziekte of een andere noodsituatie niet op de hierboven beschreven wijze een testament kan opmaken. In dat geval wordt het testament mondeling opgemaakt in het bijzijn van twee getuigen, of handgeschreven en ondertekend door de erflater.

Als een partij een testament nietig wil doen verklaren, moet hij of zij bezwaar tegen het testament aantekenen bij de rechtbank. Dit bezwaar moet binnen zes maanden na ontvangst van het testament worden aangetekend.

De uiterste wilsbeschikking is alleen geldig als deze is opgemaakt overeenkomstig de wetgeving inzake testamenten. Erfovereenkomsten of andere overeenkomsten inzake de overdracht van eigendommen na het overlijden zijn derhalve niet geldig.

2 Moet de wilsbeschikking worden geregistreerd en, zo ja, hoe?

Er bestaan in Zweden geen regels voor het registreren van testamenten.

Om er zeker van te zijn dat er een testament is dat na het overlijden van de erflater kan worden gebruikt, dient de erflater aan iemand in wie hij of zij vertrouwen heeft te vertellen waar het testament wordt bewaard. Het is gebruikelijk dat testamenten worden bewaard door een notariskantoor of een bank. Als er na het overlijden van de erflater geen testament kan worden gevonden, wordt de in de wet vastgelegde erfopvolging toegepast. De nalatenschap kan worden herverdeeld als op een latere datum een testament wordt gevonden. De verjaringstermijn hiervoor bedraagt tien jaar.

3 Gelden er beperkingen voor de bevoegdheid om bij uiterste wil te beschikken (bv. een wettelijk erfdeel)?

Ja, als een persoon gehuwd is en/of kinderen heeft, zijn er beperkingen op het recht om over de nalatenschap te beschikken.

Als de erflater was gehuwd, heeft de langstlevende echtgeno(o)t(e) recht op het vermogen dat, samen met wat de langstlevende echtgeno(o)t(e) ontvangt bij de verdeling van de gezamenlijke boedel van de echtgenoten of wat het eigen vermogen van de langstlevende echtgeno(o)t(e) vormt, overeenkomt met vier maal het basisbedrag ingevolge hoofdstuk 2, artikelen 6 en 7 van de Zweedse Socialeverzekeringswet. (2014: 44 400 SEK x 4 = 177 600 SEK) (basisbedragregel). Dit recht is geldig voor zover de waarde van de nalatenschap dat toelaat. Dat betekent dat als de waarde van het vermogen lager is, de langstlevende echtgeno(o)t(e) het bestaande vermogen erft. Testamenten die dit recht beperken zijn in dit opzicht niet geldig.

Kinderen van de overledene zijn erfgenaam en hebben recht op een legitieme portie van de nalatenschap. De legitieme portie is de helft van het erfdeel dat erfgenamen wettelijk toekomt. De erfgenamen van de erflater hebben volgens de wet gelijke rechten op de erfenis. Testamenten die het recht op een legitieme portie beperken zijn in dit opzicht niet geldig. Om een legitieme portie te ontvangen, moet de erfgenaam binnen zes maanden na ontvangst van het testament om wijziging van het testament verzoeken.

4 Wie erft er en hoeveel, wanneer er geen uiterste wilsbeschikking is?

Als er geen specifieke uiterste wilsbeschikking is, wordt de erfenis verdeeld overeenkomstig de wettelijk bepaalde erfopvolging. Eén vereiste waaraan een persoon moet voldoen om recht op een erfenis te hebben is dat de persoon ten tijde van het overlijden van de erflater in leven is. Ook iemand die bij het overlijden van de erflater reeds is verwekt en later wordt geboren heeft recht op een erfenis.

Volgens de wet zijn er drie categorieën erfgenamen. De eerste categorie bestaat uit de kinderen of kleinkinderen van de erflater. De tweede categorie bestaat uit de ouders en broers en zussen van de erflater, terwijl de derde categorie bestaat uit de grootouders en hun kinderen, d.w.z. de broers en zussen van de ouders van de erflater. In elke categorie wordt de erfenis in gelijke delen verdeeld. De tweede categorie erfgenamen erft niet als er in de eerste categorie iemand in leven is. De derde categorie erfgenamen erft als er in de tweede categorie niemand meer in leven is.

Als de overledene was gehuwd, gaat de nalatenschap naar de langstlevende echtgeno(o)t(e). Na het overlijden van de langstlevende echtgeno(o)t(e) zullen de gezamenlijke erfgenamen erven; als er geen gezamenlijke erfgenamen zijn, erft de tweede of derde categorie erfgenamen. De gezamenlijke erfgenamen hebben derhalve een secundair erfrecht na het overlijden van de langstlevende echtgeno(o)t(e).

Als de erflater erfgenamen heeft die geen erfgenaam van de langstlevende echtgeno(o)t(e) zijn, hebben deze na het overlijden van de erflater recht op hun erfdeel.

Als er geen erfgenamen zijn, gaat de nalatenschap naar het Zweedse Erfenissenfonds.

5 Welke autoriteiten zijn bevoegd:

5.1 op het gebied van erfopvolging?

De verdeling van de erfenis wordt doorgaans uitgevoerd zonder bemoeienis van de autoriteiten. In plaats daarvan zijn het de partijen die recht hebben op de erfenis, ofwel de gezamenlijke eigenaars van de nalatenschap van de overledene, die de nalatenschap na het overlijden van de erflater samen verdelen. De partijen bij de nalatenschap zijn de langstlevende echtgeno(o)t(e) of samenlevende partner, erfgenamen en universele legatarissen. Drie maanden na het overlijden van de erflater moet een boedelbeschrijving worden ingediend bij de Zweedse belastingdienst (Skatteverket). Hierin worden de goederen en schulden van de nalatenschap opgesomd. In de boedelbeschrijving wordt tevens vermeld welke personen bevoegd zijn om de nalatenschap te vertegenwoordigen. De Zweedse belastingdienst is ook de bevoegde autoriteit voor het zoeken naar een erfgenaam met een onbekende verblijfplaats door een oproep te plaatsen in Post- och Inrikes Tidningar (het Zweedse staatsblad).

Als een van de partijen bij de nalatenschap daarom verzoekt, kan de rechtbank gelasten dat de nalatenschap onder beheer van een officiële bewindvoerder wordt geplaatst en ook iemand tot bewindvoerder benoemen. Als de partijen het niet eens kunnen worden over de verdeling van de nalatenschap, zal hiervoor een speciale verdeler worden aangewezen. Deze persoon is bevoegd om de nalatenschap dwingend te verdelen. De verdeler van de nalatenschap wordt benoemd door een gewone rechtbank met rechtsbevoegdheid.

Ook geschillen over erfenissen worden behandeld door een gewone rechtbank met rechtsbevoegdheid.

Als een van de partijen bij de nalatenschap minderjarig of rechtsonbekwaam is, zal een voogd worden benoemd. Een voogd wordt benoemd door het hoofd van de voogdijraad van de gemeente.

5.2 om een verklaring houdende verwerping of aanvaarding van de nalatenschap te ontvangen?

5.3 om een verklaring houdende verwerping of aanvaarding van een legaat te ontvangen?

5.4 om een verklaring houdende verwerping of aanvaarding van een wettelijk erfdeel te ontvangen?

Een erfgenaam hoeft geen speciale verklaring van aanvaarding van het recht op een erfenis in te dienen. Hij of zij zal zich echter bekend moeten maken, en als hij of zij partij is bij de nalatenschap, moet hij of zij helpen bij het beheer daarvan.

Als iemand recht heeft op een erfenis op grond van een testament, moet de legataris, indien deze zijn of haar recht wenst te doen gelden, daarvan kennisgeving doen aan de wettelijke erfgenamen. Deze kennisgeving moet gebeuren door de overhandiging van een gewaarmerkt afschrift van het testament aan de erfgena(a)m(en), die de ontvangst moet(en) bevestigen. Na de kennisgeving hebben erfgenamen die van mening zijn dat het testament nietig moet worden verklaard, erfgenamen die het testament willen wijzigen om hun legitieme portie te ontvangen of een langstlevende echtgeno(o)t(e) die een beroep wil doen op de basisbedragregel, zes maanden om bezwaar aan te tekenen bij de rechtbank.

Een erfgenaam van de overledene kan afzien van de uitoefening van zijn of haar recht op een erfenis ten gunste van de langstlevende echtgeno(o)t(e). Dit is niet hetzelfde als afstand doen van de erfenis; in plaats daarvan stelt de erfgenaam de uitoefening van zijn of haar recht op een erfenis uit. De erfgenaam zal recht hebben op de secundaire erfenis uit de nalatenschap van de langstlevende echtgeno(o)t(e), en bij diens overlijden zal de erfgenaam zijn of haar erfdeel ontvangen. Als de erfgenaam niet meer in leven is bij het overlijden van de langstlevende echtgeno(o)t(e), zal de erfgenaam van de erfgenaam in zijn of haar plaats de erfenis ontvangen.

Een erfgenaam of legataris kan rechtstreeks tegenover de erflater afstand doen van zijn of haar recht, d.w.z. vóór het overlijden van de erflater. Dit geldt, tenzij anders wordt bepaald, voor alle erfgenamen van de erflater. Een erfgenaam of zijn of haar erfgenamen hebben altijd recht op een legitieme portie.

Als een erfgenaam of legataris geen aanspraak maakt op zijn of haar erfenis, kan de Zweedse belastingdienst hem of haar instrueren om zijn of haar recht binnen zes maanden na de instructie alsnog te doen gelden. Laat de erfgenaam of legataris dit na, dan verliest hij of zij zijn of haar recht op de erfenis. Een erfgenaam of legataris kan afstand doen van zijn of haar recht op een erfenis tot het moment dat de nalatenschap wordt verdeeld.

6 Korte beschrijving van de procedure voor de behandeling van een erfopvolging uit hoofde van het nationale recht, waaronder de vereffening van de nalatenschap en de verdeling van de goederen (geef ook aan of de erfopvolgingsprocedure ambtshalve wordt ingeleid door een gerecht of een andere bevoegde autoriteit).

Wanneer de erflater overlijdt, moeten de partijen bij de nalatenschap, d.w.z. de langstlevende echtgeno(o)t(e) of samenlevende partner, erfgenamen en legatarissen, de bezittingen van de overledene gezamenlijk beheren. Ze zijn verantwoordelijk voor het opstellen van de boedelbeschrijving en de indiening daarvan bij de Zweedse belastingdienst. Als de bezittingen meer waard zijn dan de schulden, zal het overschot worden verdeeld op grond van de wettelijke regels inzake erfopvolging of op grond van het testament. De erfgenamen en universele legatarissen verdelen de nalatenschap door een document op te stellen waarin die verdeling wordt vastgelegd. Dit moet een schriftelijk document zijn dat door de erfgenamen wordt ondertekend. Als de erfgenamen het niet eens kunnen worden over de verdeling, kan hiervoor een speciale bewindvoerder worden benoemd en kan de verdeling van de nalatenschap gedwongen plaatsvinden. Als er een executeur wordt benoemd, zal deze verantwoordelijk zijn voor de verdeling.

Als de overledene gehuwd was of samenleefde, zal normaliter een verdeling van de gezamenlijke boedel plaatsvinden. De verdeling van de gezamenlijke boedel zal plaatsvinden voordat de nalatenschap van de overledene wordt verdeeld.

7 Hoe en wanneer wordt iemand erfgenaam of legataris?

Een persoon wordt erfgenaam bij wet. Om erfgenaam te kunnen worden, moet de persoon bij het overlijden van de erflater in leven zijn, of vóór het overlijden van de erflater zijn verwekt en daarna zijn geboren. Er bestaan drie verschillende categorieën personen die recht hebben op een erfenis; zie voor meer informatie het antwoord op vraag 4.

Een persoon wordt legataris als hem of haar een bezitting wordt toegewezen middels een geldig testament. Als de legataris bij het overlijden van de erflater niet meer in leven is, nemen de verwanten van de legataris zijn of haar plaats in als ze recht hebben op een erfenis volgens de wettelijke erfopvolging.

8 Zijn de erfgenamen aansprakelijk voor de schulden van de erflater en, zo ja, onder welke voorwaarden?

Nee, de erfgenamen zijn niet aansprakelijk voor de schulden van de overledene. Wanneer iemand overlijdt, gaan de bezittingen en schulden over in een nalatenschap. De nalatenschap is een afzonderlijke rechtspersoon, waaraan derhalve afzonderlijke rechten en verplichtingen zijn verbonden. Als de waarde van de schulden hoger is dan die van de bezittingen, gaat de nalatenschap failliet en kan er geen verdeling van de erfenis plaatsvinden.

9 Welke documenten en/of informatie zijn normaliter vereist voor de registratie van onroerende goederen?

Eenieder die een onroerende zaak met eigendomsrecht heeft verworven moet een verzoek tot inschrijving van (de titel van) de verworven onroerende zaak in het Zweedse nationale kadaster (<http://www.lantmateriet.se/>) indienen, normaliter binnen drie maanden na de verwerving. Een persoon die een verzoek tot inschrijving van een titel indient moet het verwervingsdocument en de andere benodigde documenten ter staving van de verwerving overleggen. Dit betekent dat bijvoorbeeld in geval van een aankoop onder andere het koopcontract moet worden overgelegd. Als de onroerende zaak middels erven wordt verworven, is het in bepaalde gevallen (als er maar één partij bij de nalatenschap is) in principe voldoende om het origineel en een gewaarmerkt afschrift van de geregistreerde boedelbeschrijving over te leggen. In andere gevallen moeten het origineel en een gewaarmerkt afschrift van het document inzake de verdeling van de nalatenschap worden overgelegd. Mogelijk zullen ook andere documenten moeten worden overgelegd, zoals de toestemming van het hoofd van de voogdijraad als een minderjarige of een rechtsonbekwame persoon partij is bij de nalatenschap. In bepaalde gevallen kan iemand om de inschrijving van een titel verzoeken door in plaats van het document inzake de verdeling van de nalatenschap een testament met rechtskracht over te leggen.

De persoon die het laatst een verzoek om inschrijving van een titel indient, wordt geacht de eigenaar van de onroerende zaak te zijn.

9.1 Is de benoeming van een beheerder verplicht of op verzoek verplicht? Indien dat verplicht is of verplicht is op verzoek, welke maatregelen moeten er dan worden genomen?

Het is verplicht om een officiële bewindvoerder voor de nalatenschap te benoemen als een partij bij de nalatenschap daarom verzoekt. Een legataris, d.w.z. iemand aan wie in het testament een specifieke bezitting wordt toegekend, heeft het recht om een verzoek tot benoeming van een dergelijke bewindvoerder in te dienen. De bewindvoerder wordt benoemd door een daartoe bevoegde rechtbank. De bewindvoerder moet beschikken over de kennis die nodig is om de nalatenschap te beheren.

Een erflater kan in zijn of haar testament bepalen dat in plaats van de erfgenamen en universele legatarissen een executeur moet worden belast met het beheer van de nalatenschap.

9.2 Wie is er gerechtigd de uiterste wilsbeschikking van de erflater uit te voeren en/of de nalatenschap te beheren?

In de eerste plaats zijn dat de partijen bij de nalatenschap, d.w.z. de langstlevende echtgeno(o)t(e) of samenlevende partner, erfgenamen en universele legatarissen. De personen die partij zijn bij de nalatenschap moeten worden vermeld in de boedelbeschrijving. Als er een officiële bewindvoerder of een executeur van het testament is benoemd, is deze gemachtigd om in plaats van de partijen bij de nalatenschap de nalatenschap te vertegenwoordigen.

9.3 Over welke bevoegdheden beschikt een beheerder?

Een officiële bewindvoerder is belast met het analyseren van de bezittingen en schulden van de nalatenschap en het beheer van het vermogen van de erflater. Ook moet worden vastgesteld welke erfgenamen of legatarissen er zijn om de nalatenschap vervolgens in overeenstemming met de wettelijke erfopvolging of het testament te kunnen verdelen. De bewindvoerder over de nalatenschap is daarom bevoegd om de hiervoor noodzakelijke juridisch bindende documenten te ondertekenen. De bevoegdheid van de bewindvoerder is aan enkele beperkingen gebonden; zo moet hij of zij, om een onroerende zaak te kunnen verkopen, schriftelijke toestemming van alle gezamenlijke eigenaars hebben of, als dat niet mogelijk is, van een bevoegde arrondissementsrechtbank.

10 Welke documenten worden krachtens het nationale recht gewoonlijk gebruikt tijdens of aan het einde van een erfopvolgingsprocedure ter staving van de rechtspositie en de rechten van de rechthebbenden? Hebben zij een specifieke bewijskracht?

De meest gebruikelijke documenten zijn de boedelbeschrijving en het document inzake de verdeling van de nalatenschap.

Boedelbeschrijving: Na de procedure voor de inventarisatie van de nalatenschap, waarbij alle erfgenamen en legatarissen moeten worden betrokken, wordt een boedelbeschrijving opgesteld die moet worden ingediend bij de Zweedse belastingdienst. Uit de boedelbeschrijving blijkt onder andere wie de erfgenamen en de legatarissen zijn en welke bezittingen en schulden de nalatenschap uitmaken. De persoon die de nalatenschap het best kent, de indiener van de boedelbeschrijving, moet plechtig verklaren dat de informatie in de boedelbeschrijving juist is. Twee personen moeten verklaren dat alles correct is genoteerd in de boedelbeschrijving. Het testament en eventuele huwelijkse voorwaarden moeten bij de boedelbeschrijving worden gevoegd. De Zweedse belastingdienst registreert de boedelbeschrijving. Een geregistreerde boedelbeschrijving heeft een belangrijke civielrechtelijke functie. Dit document is, op zichzelf of samen met het document inzake de verdeling van de nalatenschap, een identificatiedocument voor de partijen bij de nalatenschap, dat bijvoorbeeld kan worden gebruikt als er geld van de bankrekening (en) van de overledene moet worden opgenomen, of als er een verzoek om registratie van de titel van een onroerende zaak moet worden ingediend.

Document inzake de verdeling van de nalatenschap: Bij het verdelen van de nalatenschap moet een document inzake de verdeling van de nalatenschap worden opgesteld. Dit moet een schriftelijk document zijn dat door de erfgenamen en/of legatarissen wordt ondertekend. Ook het document inzake de verdeling van de nalatenschap is een belangrijk civielrechtelijk document en een identificatiedocument voor de partijen bij de nalatenschap.

Het Zweedse recht kent vrije bewijsbeoordeling, wat inhoudt dat er geen bijzondere bepalingen gelden voor de bewijskracht van specifieke documenten.

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Laatste update: 23/10/2015